

2024/3236

23.12.2024

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2024/3236

z dnia 19 grudnia 2024 r.

dotyczące zmiany rozporządzenia (UE) 2021/1057 i (UE) 2021/1058 w odniesieniu do regionalnego wsparcia na rzecz odbudowy w sytuacjach nadzwyczajnych (RESTORE)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 164, art. 175 ust. 3 i art. 178,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Niedawne powodzie i pożary w Europie Środkowo-Wschodniej i Południowej miały druzgocący wpływ na ludność mieszkającą w tych regionach. W wielu miastach, miejscowościach i wsiach konieczne będą szeroko zakrojone prace związane z odbudową w celu naprawy uszkodzonej infrastruktury i sprzętu. Aby złagodzić społeczne i ekonomiczne skutki tych klęsk żywiołowych, konieczne jest natychmiastowe wprowadzenie odpowiednich środków. Ponadto ludzie pilnie potrzebują podstawowej pomocy materialnej. Konieczne jest również wsparcie na utrzymanie miejsc pracy, aby pomóc pracownikom i osobom samozatrudnionym w utrzymaniu pracy przez ograniczony czas w przypadkach, gdy nie mogą mieć dostępu do swojego zwykłego miejsca zatrudnienia ze względu na wystąpienie klęski żywiołowej. Aby przeciwdziałać druzgocącym skutkom klęsk żywiołowych dla zdrowia ludzi, należy także umożliwić dostęp do opieki zdrowotnej, w tym również osobom, które nie są bezpośrednio zagrożone trudną sytuacją społeczno-ekonomiczną. Jak wynika z danych, częstotliwość występowania klęsk żywiołowych w przyszłości prawdopodobnie wzrośnie. W związku z tym należy stworzyć tymczasowe ramy zapewniające elastyczność i wsparcie finansowe, przy jednoczesnym zachowaniu długoterminowego strategicznego charakteru inwestycji w ramach polityki spójności.
- (2) Aby szybko zmniejszyć obciążenie budżetów zainteresowanych państw członkowskich oraz zmniejszyć ryzyko powstania nowych dysproporcji terytorialnych, należy zapewnić skuteczne wsparcie z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 ⁽⁴⁾, a także z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Funduszu Spójności regulowanego regulowanych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 ⁽⁵⁾ państwom członkowskim, regionom, władzom lokalnym i osobom poważnie dotkniętym takimi klęskami żywiołowymi, w uzupełnieniu do środków dostępnych z Funduszu Solidarności Unii Europejskiej (FSUE) ustanowionego rozporządzeniem Rady (WE) nr 2012/2002 ⁽⁶⁾.
- (3) Aby zapewnić dodatkową elastyczność państwom członkowskim dotkniętym klęskami żywiołowymi, należy wprowadzić nowy cel szczegółowy w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, umożliwiający ukierunkowanie wsparcia finansowego z EFRR i Funduszu Spójności na odbudowę w odpowiedzi na takie klęski żywiołowe.

⁽¹⁾ Opinia z dnia 4 grudnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Opinia z dnia 21 listopada 2024 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2024 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 18 grudnia 2024 r.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1296/2013 (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 21, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj>).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1058 z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 60, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj>).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3).

- (4) Cel polityki 2, zakładający wspieranie bardziej przyjaznej dla środowiska, niskoemisyjnej i przechodzącej w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odpornej Europy dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej, zgodnie z art. 5 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060⁽⁷⁾, w ramach którego należy wprowadzić nowy cel szczegółowy, bezpośrednio wspiera cele Europejskiego Zielonego Ładu. Celem komunikatu Komisji z dnia 24 lutego 2021 r. zatytułowanego „Budując Europę odporną na zmianę klimatu - nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu” jest opracowanie działań w zakresie adaptacji umożliwiających zarządzanie ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi, takimi jak powodzie, pożary lub susze. Aby złagodzić skutki coraz częstszych klęsk żywiołowych, w tym tych spowodowanych zmianą klimatu, należy zapewnić kontynuowanie i ulepszenie planowanych inwestycji w zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek ich wystąpienia, a także w przystosowanie się do zmiany klimatu. Wysiłki na rzecz odbudowy nie powinny odbywać się kosztem inwestycji w strukturalne, długofalowe zapobieganie klęskom żywiołowym i gotowość na wypadek ich wystąpienia. Przy inwestowaniu w infrastrukturę należy uwzględniać kwestię odporności na zmianę klimatu i zasadę „nie czyn poważnych szkód”, aby zwiększyć odporność infrastruktury finansowanej przez Unię na przyszłe, częstsze i poważniejsze klęski żywiołowe spowodowane zmianą klimatu.
- (5) Zgodnie z zakresem wsparcia z EFRR określonym w rozporządzeniu (UE) 2021/1058 wsparcie na odbudowę w odpowiedzi na klęski żywiołowe w ramach nowego celu szczegółowego może obejmować odbudowę uszkodzonej lub zniszczonej infrastruktury, takiej jak infrastruktura publiczna, lub inwestycje w środki trwałe dla przedsiębiorstw i w sprzęt, w tym, w razie konieczności, w innym miejscu lub w formie, która nie jest identyczna z pierwowzorem, w sposób odporny i zrównoważony. Wsparciem można objąć ponadto odbudowę obszarów naturalnych, różnorodności biologicznej i zielonej infrastruktury, w tym na obszarach Natura 2000. Może to obejmować odpowiednie środki związane z ponownym zalesianiem. Fundusz Spójności może również zapewniać wsparcie na rzecz nowego celu szczegółowego w stopniu, w jakim będzie to zgodne z zakresem wsparcia z Funduszu Spójności określonym w rozporządzeniu (UE) 2021/1058.
- (6) W kontekście odbudowy po klęskach żywiołowych w procesie wyboru należy priorytetowo traktować działania opierające się na zasadzie „lepszego odbudowywania”. Zasada ta wiąże się z wykorzystywaniem etapów odbudowy, odnowy i rekonstrukcji po wystąpieniu klęski żywiołowej do zwiększenia odporności społeczności poprzez integrację środków zmniejszających ryzyko związane z klęskami żywiołowymi, jak wskazano w Programie ramowym Organizacji Narodów Zjednoczonych z Sendai na lata 2015–2030 dotyczącym ograniczania ryzyka klęsk żywiołowych. Jednocześnie wsparcie dla wybranych operacji powinno pozostawać proporcjonalne oraz zapewniać najlepszą relację między kwotą wsparcia a celem, jakim jest odporność na klęski żywiołowe. Ponadto jeżeli państwo członkowskie kwalifikuje się do wsparcia z FSUE mającego na celu sfinansowanie niezbędnych działań nadzwyczajnych i działań służących odbudowie, przywracających infrastrukturę do stanu sprzed wystąpienia klęski żywiołowej, wsparcie z EFRR i Funduszu Spójności można wykorzystywać jako uzupełnienie wsparcia z FSUE w celu poprawy funkcjonalności zniszczonej infrastruktury, aby zwiększyć jej wydajność, zrównoważoność i odporność na przyszłe klęski żywiołowe. Celem wsparcia z EFRR i Funduszu Spójności jest zwiększanie odporności i gotowości na wypadek wystąpienia zagrożeń.
- (7) Aby wykluczyć nadpłaty, państwa członkowskie powinny zapewniać, aby wsparcie z EFS+, EFRR lub Funduszu Spójności nie pokrywało się ze wsparciem otrzymanym z innego instrumentu unijnego, instrumentu krajowego lub prywatnego systemu ubezpieczeń.
- (8) W celu reagowania na skutki klęsk żywiołowych należy umożliwić państwom członkowskim – w ramach odrębnych priorytetów – udzielanie ukierunkowanej, szybkiej i natychmiastowej pomocy w łagodzeniu negatywnych społeczno-ekonomicznych skutków takich klęsk. Państwa członkowskie powinny ponadto mieć możliwość objęcia wsparciem, w ramach odrębnego priorytetu lub poza nim, środków tymczasowych w formie żywności i/lub podstawowej pomocy materialnej, skierowanych do osób bezpośrednio dotkniętych klęskami żywiołowymi, bez obowiązku zapewniania środków towarzyszących. W przypadku gdy jest to absolutnie konieczne i uzasadnione, państwa członkowskie powinny wprowadzać mechanizmy umożliwiające zmniejszony wymiar czasu pracy na rzecz pracowników i osób samozatrudnionych dotkniętych skutkami klęsk żywiołowych, w celu utrzymania pracy bez zapewniania aktywnych środków, chyba że środki te są wymagane przez prawo krajowe, a także środki zapewniające dostęp do opieki zdrowotnej, w tym osobom, które nie są bezpośrednio zagrożone trudną sytuacją społeczno-ekonomiczną. Należy zatem przewidzieć elastyczność w odniesieniu do takich środków tymczasowych na ograniczony czas na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/1057.

(7) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azyłu, Migracji (Dz.U. L 231 z 30.6.2021, str. 159, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- (9) Zasoby przeznaczone na wsparcie odpowiedzi na klęski żywiołowe należy zaprogramować w ramach co najmniej jednego odrębnego priorytetu ze stopą współfinansowania w wysokości do [95] %. Państwa członkowskie mogą korzystać z istniejących możliwości przenoszenia alokacji między funduszami polityki spójności przewidzianymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1060 w celu zwiększenia zasobów dostępnych w ramach tych odrębnych priorytetów. Mogą one również realokować zasoby z dowolnego celu polityki, przy jednoczesnym poszanowaniu mających zastosowanie przepisów.
- (10) Ogólne zasoby zaprogramowane w ramach odrębnych priorytetów powinny być ograniczone do maksymalnie 10 % początkowej łącznej alokacji krajowej danego państwa członkowskiego na EFS+ oraz EFRR. Należy wprowadzić możliwość programowania tych zasobów za pomocą więcej niż jednej zmiany w programie oraz przypisania ich do większej liczby klęsk żywiołowych. Zasada, według której Komisja dokonuje płatności zgodnie ze środkami budżetowymi i z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych, powinna nadal mieć zastosowanie.
- (11) Aby zapewnić natychmiastowe wsparcie dla inwestycji na rzecz odbudowy w odpowiedzi na klęski żywiołowe, a także złagodzić negatywne społeczno-ekonomiczne skutki takich klęsk żywiołowych, należy przewidzieć dodatkową kwotę wyjątkowych płatności zaliczkowych w odniesieniu do odrębnych priorytetów. Przepisy mające zastosowanie do tych kwot wyjątkowych płatności zaliczkowych powinny być zgodne z przepisami mającymi zastosowanie do płatności zaliczkowych ustanowionymi w rozporządzeniu (UE) 2021/1060.
- (12) Aby państwa członkowskie mogły usunąć skutki klęsk żywiołowych występujących w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2025 r., ich instytucjom zarządzającym należy umożliwić wybór operacji w zakresie wsparcia, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem instytucji zarządzającej wniosku o dofinansowanie w ramach programu, pod warunkiem że ta operacja jest odpowiedzią na taką klęską żywiołową.
- (13) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie łagodzenie, w kontekście niedawnych powodzi i pożarów w Europie Środkowej, Wschodniej i Południowej, negatywnych społeczno-ekonomicznych skutków klęsk żywiołowych poprzez zmianę rozporządzeń (UE) 2021/1057 i (UE) 2021/1058 nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (14) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenia (UE) 2021/1057 oraz (UE) 2021/1058.
- (15) Z uwagi na destrukcyjny charakter niedawnych klęsk żywiołowych oraz konieczność zapewnienia państwom członkowskim natychmiastowego wsparcia, należy zastosować wyjątek od terminu ośmiu tygodni, o którym mowa w art. 4 Protokołu nr 1 w sprawie roli parlamentów narodowych w Unii Europejskiej, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej, do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i do Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej.
- (16) Ze względu na pilny charakter sytuacji związanej z klęskami żywiołowymi właściwe jest, aby niniejsze rozporządzenie weszło w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*,

PRZYMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/1057

W rozporządzeniu (UE) 2021/1057 dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 12b

Wsparcie na rzecz łagodzenia negatywnych społeczno-ekonomicznych skutków klęsk żywiołowych

1. Państwa członkowskie mogą wykorzystywać EFS+ do zapewnienia wsparcia w celu łagodzenia negatywnych społeczno-ekonomicznych skutków klęsk żywiołowych, które wystąpiły w okresie od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. Do celów niniejszego artykułu klęska żywiołowa oznacza poważną klęską żywiołową lub regionalną klęską żywiołową zdefiniowane, odpowiednio, w art. 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 (*). Może to obejmować klęską żywiołową skutkującą bezpośrednią szkodą poniżej progów określonych w art. 2 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia, pod warunkiem że dana klęska została uznana przez właściwy organ publiczny państwa członkowskiego

za klęskę żywiołową. W przypadku gdy klęska żywiołowa skutkuje bezpośrednią szkodą poniżej progów określonych w art. 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia (WE) nr 2012/2002 występuje po dniu 24 grudnia 2024 r., uznaje się ją za klęskę żywiołową, pod warunkiem że została ona uznana za taką przez właściwy organ publiczny państwa członkowskiego w ciągu 12 tygodni od dnia pierwszego wystąpienia szkody wynikającej z tej klęski żywiołowej.

2. Do celów ust. 1 niniejszego artykułu zasoby mogą być programowane w ramach odrębnych priorytetów danych programów. W całym okresie progarmowania ogólne zasoby na takie odrębne priorytety, przydzielone z EFS+, a także z EFRR i Funduszu Spójności na podstawie art. 3 ust. 1b rozporządzenia (UE) 2021/1058, są ograniczone do maksymalnie 10 % początkowej łącznej alokacji krajowej EFS+ i EFRR. Odpowiednią zmianę programu przedkłada się w terminie sześciu miesięcy od dnia wystąpienia klęski żywiołowej lub – w przypadku gdy klęska żywiołowa wystąpiła przed dniem 24 grudnia 2024 r. – do dnia 25 czerwca 2025 r.

3. Odrębne priorytety, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, mogą wspierać dowolny z celów szczegółowych określonych w art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia.

4. W przypadku gdy jest to absolutnie konieczne jako środek tymczasowy, mechanizmy zmniejszonego wymiaru czasu pracy mające na celu reagowanie na skutki klęsk żywiołowych bez konieczności łączenia się z aktywnymi środkami oraz dostęp do opieki zdrowotnej, w tym dla osób, które nie są bezpośrednio zagrożone trudną sytuacją społeczno-ekonomiczną, mogą kwalifikować się do finansowania przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy od dnia wystąpienia klęski żywiołowej.

5. Na zasadzie odstępstwa od art. 19 ust. 4 państwa członkowskie nie są zobowiązane do uzupełniania dostarczania żywności i/lub podstawowej pomocy materialnej środkami towarzyszącymi w ramach celu szczegółowego określonego w art. 4 ust. 1 lit. m), w przypadku gdy takie dostarczanie ma na celu reagowanie na skutki klęski żywiołowej. Takie dostarczanie żywności i/lub podstawowej pomocy materialnej bez środków towarzyszących może kwalifikować się do finansowania przez maksymalnie sześć miesięcy od dnia wystąpienia klęski żywiołowej, a w każdym razie po dniu dnia 1 stycznia 2024 r.

6. Na zasadzie odstępstwa od art. 63 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 zainteresowana instytucja zarządzająca może wybrać do wsparcia, w ramach odrębnego priorytetu, operacje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem do instytucji zarządzającej wniosku o finansowanie, pod warunkiem że dana operacja stanowi odpowiedź na klęskę żywiołową, która wystąpiła między dniem 1 stycznia 2024 r i dniem 31 grudnia 2025 r..

7. Komisja wypłaca 25 % tej alokacji na rzecz odrębnych priorytetów, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, zgodnie z decyzją zatwierdzającą zmianę programu, w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych oprócz rocznych płatności zaliczkowych na rzecz programu, przewidzianych w art. 90 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Te wyjątkowe płatności zaliczkowe uiszczą się w terminie 60 dni od przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej zmianę programu, z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych. W przypadku gdy alokacja na te priorytety zostanie następnie zwiększona, wypłaca się dodatkową kwotę płatności zaliczkowych odpowiadającą 25 % tego zwiększenia.

Zgodnie z art. 90 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2021/1060 kwotę wypłaconą w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych rozlicza się w zestawieniach wydatków Komisji nie później niż w ramach rozliczeń za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 90 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wszelkie odsetki generowane przez wyjątkowe płatności zaliczkowe wykorzystuje się na dany program w ten sam sposób co środki z EFS+ oraz uwzględnia w zestawieniu wydatków za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 nie można zawiesić wyjątkowych płatności zaliczkowych.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe, które należy uwzględnić na potrzeby wyliczenia kwot podlegających umorzeniu, obejmują uiszczone wyjątkowe płatności zaliczkowe.

8. Na zasadzie odstępstwa od art. 112 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalna stopa dofinansowania w odniesieniu do odrębnego priorytetu ustanowionego w celu wspierania łagodzenia negatywnych społeczno-ekonomicznych skutków klęski żywiołowej na podstawie ust. 2 niniejszego artykułu, wynosi 95 %.

Państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie z innego instrumentu unijnego, instrumentu krajowego lub prywatnego systemu ubezpieczeń otrzymane na operacje wybrane w odpowiedzi na klęskę żywiołową było odliczane od wydatków ujętych we wniosku o płatność przedkładanym Komisji.

(*) Rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>)."

Artykuł 2

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2021/1058

W rozporządzeniu (UE) 2021/1058 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 lit. b) dodaje się punkt w brzmieniu:

„(x) wspieranie inwestycji mających na celu odbudowę w odpowiedzi na klęskę żywiołową, która występuje między dniem 1 stycznia 2024 r. a dniem 31 grudnia 2025 r.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1b. Do celów ust. 1 lit. b) pkt (x) niniejszego artykułu klęska żywiołowa oznacza poważną klęskę żywiołową lub regionalną klęskę żywiołową zdefiniowane, odpowiednio, w art. 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 (*). Może to obejmować klęskę żywiołową skutkującą bezpośrednią szkodą poniżej progów określonych w art. 2 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia, pod warunkiem że dana klęska została uznana przez właściwy organ publiczny państwa członkowskiego za klęskę żywiołową.

W przypadku gdy klęska żywiołowa powodująca bezpośrednie szkody poniżej progów określonych w art. 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2012/2002 występuje po dniu 24 grudnia 2024 r., uznaje się ją za klęskę żywiołową, pod warunkiem że została ona uznana przez właściwy organ publiczny państwa członkowskiego w ciągu 12 tygodni od dnia pierwszego wystąpienia szkody wynikającej z tej klęski żywiołowej.

Zasoby przydzielone w ramach celu szczegółowego, o którym mowa w ust. 1 lit. b) pkt (x) niniejszego artykułu, programuje się w ramach odrębnych priorytetów programów służących realizacji celu »Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu« odpowiadających odpowiedniemu celowi polityki. W całym okresie programowania zasoby przydzielone w ramach tego celu szczegółowego i odrębnych priorytetów ustanowionych zgodnie z art. 12b ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/1057 ograniczone są do maksymalnie 10 % początkowej łącznej alokacji krajowej EFS+ i EFRR. Odpowiednią zmianę programu przedkłada się w terminie [sześciu] miesięcy od dnia pierwszego wystąpienia szkody w wyniku klęski żywiołowej lub – w przypadku gdy klęska żywiołowa wystąpiła przed dniem 24 grudnia 2024 r. – do dnia 25 czerwca 2025 r.

Komisja wypłaca 25 % tej alokacji na rzecz priorytetów, o których mowa w akapicie trzecim niniejszego ustępu, zgodnie z decyzją zatwierdzającą zmianę programu, w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych oprócz rocznych płatności zaliczkowych na rzecz programu, przewidzianych w art. 90 ust. 1 i 2 rozporządzenia (UE) 2021/1060. Te wyjątkowe płatności zaliczkowe uiszczą się w terminie 60 dni od przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej zmianę programu, z zastrzeżeniem dostępności środków finansowych. W przypadku gdy alokacja na te priorytety zostanie następnie zwiększona, wypłaca się dodatkową kwotę płatności zaliczkowych odpowiadającą 25 % tego zwiększenia.

Zgodnie z art. 90 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia (UE) 2021/1060 kwota wypłacona w ramach wyjątkowych płatności zaliczkowych jest rozliczana w zestawieniach wydatków Komisji nie później niż w ramach rozliczeń za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 90 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 wszelkie odsetki generowane przez wyjątkowe płatności zaliczkowe wykorzystuje się na dany program w ten sam sposób co środki z EFRR lub Funduszu Spójności oraz uwzględnia w zestawieniu wydatków za ostatni rok obrachunkowy.

Zgodnie z art. 97 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 nie można zawiesić wyjątkowych płatności zaliczkowych.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/1060 płatności zaliczkowe, które należy uwzględnić na potrzeby wyliczenia kwot podlegających umorzeniu, obejmują uiszczone wyjątkowe płatności zaliczkowe.

Na zasadzie odstępstwa od art. 112 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/1060 maksymalna stopa dofinansowania w odniesieniu do odrębnego priorytetu ustanowionego, aby wspierać realizację celu szczegółowego, o którym mowa w ust. 1 lit. b) pkt (x) niniejszego artykułu, wynosi 95 %.

Państwa członkowskie zapewniają, aby wsparcie z innego instrumentu unijnego, instrumentu krajowego lub prywatnego systemu ubezpieczeń otrzymane na operacje wybrane w ramach celu szczegółowego, o którym mowa w ust. 1 lit. b) pkt (x) niniejszego artykułu, było odliczane od wydatków ujętych we wniosku o płatność przedkładanym Komisji.

Na zasadzie odstępstwa od art. 63 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/1060 zainteresowana instytucja zarządzająca może wybrać do wsparcia, w ramach odrębnego priorytetu, operacje, które zostały fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem do instytucji zarządzającej wniosku o finansowanie, pod warunkiem że dana operacja stanowi odpowiedź na klęskę żywiołową, która występuje między dniem 1 stycznia 2024 r. a dniem 31 grudnia 2025 r.

(*) Rozporządzenie Rady (WE) nr 2012/2002 z dnia 11 listopada 2002 r. ustanawiające Fundusz Solidarności Unii Europejskiej (Dz.U. L 311 z 14.11.2002, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj>).”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Fundusz Spójności wspiera CP 2 i 3, w tym cel szczegółowy określony w ust. 1 lit. b) pkt (x), o ile jest to zgodne z zakresem wsparcia określonym w art. 6.”;

2) w tabeli 1 w załączniku I w ramach celu polityki 2 dodaje się wiersz w brzmieniu:

”

	(x) Wspieranie inwestycji mających na celu odbudowę w odpowiedzi na klęskę żywiołową, która występuje [między] dniem 1 stycznia 2024 r. a dniem 31 grudnia 2025 r.	Wszelkie RCO wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych w ramach CP 1–4	Wszelkie RCR wymienione w odniesieniu do celów szczegółowych w ramach CP 1–4
--	--	--	--

”

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 19 grudnia 2024 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodniczący

BÓKA J.